

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 19 lipca 1939 r.

Nr 63

USTAWY:

Poz.:	416—z dnia 13 lipca 1939 r. o ułatwieniu przysposobienia małoletnich	967
	417—z dnia 13 lipca 1939 r. o znoszeniu ordynacji rodowych	969
	418—z dnia 13 lipca 1939 r. o porozumieniach kartelowych	973
	419—z dnia 13 lipca 1939 r. o nadzorze nad niektórymi środkami żywienia zwierząt	975

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

Poz.:	420—Opieki Społecznej z dnia 30 czerwca 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Zagranicznych, Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Przemysłu i Handlu o dozorcze nad wyrobem i obiegiem tłuszczów i olejów jadalnych na obszarze województwa śląskiego	977
	421—Opieki Społecznej z dnia 30 czerwca 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o barwieniu artykułów żywności i przedmiotów użytku na obszarze województwa śląskiego	978
	422—Opieki Społecznej z dnia 30 czerwca 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o konserwowaniu artykułów żywności na obszarze województwa śląskiego	978
	423—Opieki Społecznej z dnia 30 czerwca 1939 r. o barwieniu lodu sztucznego na obszarze województwa śląskiego	979
	424—Opieki Społecznej z dnia 30 czerwca 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Przemysłu i Handlu o dozorcze nad mlekiem i jego przetworami na obszarze województwa śląskiego	979
	425—Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 10 lipca 1939 r. o nostryfikowaniu zagranicznych stopni akademickich naukowych i zawodowych przez obywateli polskich, pochodzących z obszaru ziem odzyskanych	980
	426—Skarbu z dnia 13 lipca 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 26 kwietnia 1939 r. o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła	980

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

Poz.:	427—z dnia 7 lipca 1939 r. w sprawie ratyfikacji i wejścia w życie porozumienia z dnia 19 września 1938 r. między Polską a Japonią o zniżkach celnych na pewne towary japońskie	982
-------	---	-----

416

U S T A W A

z dnia 13 lipca 1939 r.

o ułatwieniu przysposobienia małoletnich.

Art. 1. 1. Małoletni może być przysposobiony według przepisów ustawy niniejszej.

2. Ustawa niniejsza nie stoi na przeszkodzie do przysposobiania małoletnich również w trybie i ze skutkami, przewidzianymi w przepisach ogólnych.

Art. 2. 1. Przysposobić małoletniego mogą małżonkowie, liczący nie mniej niż 35 lat,

którzy zawarli związek małżeński co najmniej przed 5 latami.

2. Sąd właściwy do zatwierdzenia umowy przysposobienia może udzielić zezwolenia na przysposobienie małoletniego przez osobę samotną, liczącą co najmniej 35 lat, albo przez małżonków, którzy nie odpowiadają warunkom, wymienionym w ustępie poprzedzającym, jeże-

li zachodzą wyjątkowo ważne powody przysposobienia, a w szczególności, jeżeli małżonkowie nie mogą mieć własnych dzieci.

3. W każdym razie przysposabiający powinien być co najmniej o 15 lat starszy od przysposobionego i nie mieć zstępnych ślubnych.

Art. 3. 1. Małoletni może być przysposobiony tylko do ukończenia lat 7.

2. Małoletni może być przysposobiony do ukończenia lat 12, jeżeli przysposabiającyłożył na jego utrzymanie i wychowanie co najmniej przez 3 lata przed ukończeniem lat 12, albo choćby przez krótszy okres czasu przed wejściem w życie ustawy niniejszej.

3. Małoletni, na którego utrzymanie i wychowanie przysposabiającyłożył co najmniej przez 3 lata przed wejściem w życie ustawy niniejszej, może być przysposobiony bez względu na wiek.

Art. 4. Małoletni wyznania rzymskokatolickiego może być przysposobiony przez osobę należącą do tego wyznania, albo przez małżonków, z których przynajmniej jedno należy do tego wyznania.

Art. 5. 1. W imieniu małoletniego zawiera umowy przysposobienia jego przedstawiciel ustawowy. Jeżeli małoletni ukończył lat 14, potrzebne jest także jego oświadczenie.

2. W imieniu dziecka, którego rodzice są nieznanymi i nie zostali ujawnieni w ciągu lat 2, albo dziecka opuszczonego, któremu rodzice nie zapewniają utrzymania w ciągu lat 3 i które korzysta z opieki społecznej, zgodę na przysposobienie wyraża organ opieki społecznej, wyznaczony przez Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej w drodze rozporządzenia.

Art. 6. 1. Skutki przysposobienia określają przepisy ogólne. Jednakże nazwisko przysposobionego małoletniego zmienia się — w braku odmiennych umów — na nazwisko przysposabiającego.

2. Przez przysposobienie małoletniego, wymienionego w art. 5 ust. 2, ustają obowiązki jego wobec rodziny, która traci również prawo dziedziczenia po nim.

Art. 7. Akt przysposobienia można sporządzić — niezależnie od formy, przewidzianej w przepisach ogólnych — także przed sądem, właściwym do zatwierdzenia umowy przysposobienia.

Art. 8. 1. Sąd, właściwy do zatwierdzenia umowy przysposobienia według przepisów ogólnych, zatwierdza umowę na wniosek jednej ze stron po rozważeniu, czy zachodzą ustawowe warunki przysposobienia, czy przysposobienie jest korzystne dla przysposobionego, a w szczególności, czy przysposabiający daje rękojmię należytego wychowania dziecka.

2. Przy przysposobieniu dzieci, wymienionych w art. 5 ust. 2, sąd stwierdza w szczególności,

czy zachodzą warunki, upoważniające organ opieki społecznej do działania w imieniu dziecka.

Art. 9. 1. Sąd rozpoznaje wniosek o zatwierdzenie przysposobienia według przepisów ogólnych po wezwaniu przysposobionego, jeżeli ukończył lat 14, jego przedstawiciela ustawowego, przysposabiających, rodziców przysposobionego, jeżeli są znani, oraz w przypadku, wymienionym w art. 5 ust. 2, właściwego organu opieki społecznej.

2. Sąd rozpoznaje sprawy przy drzwiach zamkniętych.

3. Na obszarze mocy obowiązującej kodeksu cywilnego Królestwa Polskiego do uzasadniania postanowień i wnoszenia środków odwoławczych stosuje się ogólne przepisy postępowania incydentalnego, nie zaś art. 322 i 323 tegoż kodeksu.

4. Na obszarze mocy obowiązującej kodeksu cywilnego z 1896 r. na postanowienie sądu grodzkiego służy natychmiastowe zażalenie, na postanowienie sądu II instancji — dalsze natychmiastowe zażalenie.

Art. 10. Postępowanie sądowe w sprawach o przysposobienie wolne jest od opłat sądowych.

Art. 11. 1. Stosunek przysposobienia można rozwiązać zgodnie, przy czym stosuje się odpowiednio przepisy o zawarciu umowy przysposobienia i jej zatwierdzeniu.

2. Zarówno przysposabiający, jak i przysposobiony mogą żądać w drodze powództwa rozwiązania stosunku przysposobienia z wyjątkowo ważnych powodów.

Art. 12. 1. W skróconych wyciągach z aktu urodzenia oraz w dokumentach osobistych przysposobionego, w których należy wskazać rodziców, wymienia się jako rodziców — przysposabiających.

2. Wyciągi takie wystarczają w sprawach szkolnych, wojskowych, ewidencji ludności oraz ubezpieczeń społecznych.

Art. 13. W sprawach, nie unormowanych ustawą niniejszą, stosuje się przepisy ogólne.

Art. 14. W kodeksie cywilnym Królestwa Polskiego z 1825 r. wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 308 wyraz „pięćdziesiąt” zastępuje się wyrazem „czterdzieści”;

2) art. 310 — skreśla się;

3) art. 311 otrzymuje brzmienie:

„W imieniu małoletniego, który ma być przysposobiony, składa oświadczenie jego przedstawiciel ustawowy. Jeżeli jednak małoletni ukończył lat 14, powinien również sam złożyć oświadczenie.”;

4) w art. 313 dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„Przez przysposobienie prawa i obowiązki rodzicielskie przechodzą z ro-

dziców przysposobionego na przysposabiającego."

Art. 15. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami Opieki Społecznej i Spraw Wewnętrznych.

Art. 16. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Stawoj Składkowski*

Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*

417

U S T A W A

z dnia 13 lipca 1939 r.

o znoszeniu ordynacji rodowych.

Art. 1. 1. Ordynacje rodowe będą znoszone według przepisów ustawy niniejszej.

2. Przez ordynacje rodowe, nazywane nadal ordynacjami, rozumie się wszelkie rozporządzenia, mocą których określony majątek stanowi niezbywalną własność rodu i ma być zachowany dla wszystkich lub przynajmniej dla większej ilości przyszłych pokoleń, czy to przez ustanowienie na rzecz rodu własności zwierzchniczej tego majątku, czy też przez ograniczenie właściciela w prawie rozporządzania tym majątkiem (ordynacje, majoraty, senioraty, minoraty, fideikomisy rodzinne, powiernictwa rodzinne, dobra zapowiednie i czasowo zapowiednie).

Art. 2. 1. Majątek ordynacji staje się z chwilą jej zniesienia własnością ostatniego posiadacza ordynacji.

2. Osoba, która byłaby powołana na mocy statutu ordynacji do jej objęcia w razie, gdyby ostatni posiadacz ordynacji zmarł w chwili złożenia wniosku o zniesienie ordynacji (następca posiadacza) otrzyma tytułem odszkodowania równowartość 1/3 części czystego majątku ordynacji w gotówce lub w naturze.

3. Uprawnienia członków rodu co do prawa następstwa, oparte na statucie ordynacji, wygasają przez zniesienie ordynacji.

4. Postanowienia statutu ordynacji, wprowadzające porządek dziedziczenia na wypadek zniesienia ordynacji, pozostają bez skutku.

Art. 3. 1. Zniesienie ordynacji następuje na wniosek:

- a) posiadacza ordynacji, bądź
- b) wojewody tego województwa, na którego obszarze znajduje się ordynacja.

2. Zniesienie ordynacji:

- a) utworzonych aktami ustawodawczymi Państwa Polskiego sprzed 1795 r., bądź
- b) z którymi są związane instytucje o znaczeniu dla kultury narodowej albo zbiory archiwalne, biblioteczne lub muzealne, a wyliczonych w załączniku, bądź
- c) których obszar leśny przekracza 2500 ha, —

wymaga uprzedniej zgody Rady Ministrów.

Art. 4. 1. Wniosek o zniesienie ordynacji składa się w sądzie apelacyjnym; w przypadku, określonym w ust. 2 artykułu poprzedzającego, do wniosku należy dołączyć odpis uchwały Rady Ministrów, wyrażającej zgodę na zniesienie ordynacji.

2. Właściwym według ustawy niniejszej jest ten sąd apelacyjny, który wykonywał dotychczas nadzór nad ordynacją bezpośrednio lub w trybie instancji.

3. Na obszarze mocy obowiązującej kodeksu Napoleona i tomu X cz. 1 Zводу Praw właściwym jest sąd apelacyjny, w którego okręgu znajdują się dobra ordynacji lub główna ich część.

4. W razie sporu o właściwość rozstrzyga Sąd Najwyższy.

Art. 5. 1. Jeżeli wniosek składa posiadacz ordynacji, winien dołączyć projekt orzeczenia, znoszącego ordynację oraz uwierzytelniony odpis statutu ordynacji w języku polskim.

2. Jeżeli wniosek składa wojewoda, sąd wzywa posiadacza ordynacji do przedłożenia w terminie trzymiesięcznym projektu orzeczenia, znoszącego ordynację wraz z uwierzytelnionym odpisem statutu ordynacji w języku polskim.

Art. 6. 1. Jeżeli posiadacz ordynacji nie przedłoży w oznaczonym terminie projektu orzeczenia wraz z odpisem statutu ordynacji, sąd ustanowi kuratora, który w zakresie postępowania, dotyczącego zniesienia ordynacji, wchodzi w prawa i obowiązki posiadacza ordynacji.

2. Sąd ustanowi również kuratora z zakresem tych samych praw i obowiązków w przypadku, gdy posiadacz ordynacji, zamieszkały za granicą, nie ustanowił pełnomocnika, mającego stałe miejsce zamieszkania w kraju.

Art. 7. 1. Projekt orzeczenia ma wskazywać osobę następcy posiadacza oraz zawierać postanowienia, normujące:

- a) spłatę bądź zabezpieczenie należności z tytułu podatków i danin publicznych oraz innych świadczeń publicznoprawnych, należnych z majątku ordynacji,